

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Koroda Miklós*
Cím: *Naponta egy millió liter a szemét Budapesten*

Forrás: *Nemzeti Újság*

Bpest 1936. VI. 15

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

614.764

Hely

Idő

"1936"

Személy

Helyszám

NAPONTA EGY MILLIÓ LITER A SZEMÉT BUDAPESTEN

16 Egy év alatt 200.000 négyzetméterrel
növekedett a tisztításra szoruló terület

— Ne szemelj! Ne köpködj az utcán! — olvassák mostanában mindsűrűbben, különösen a Belváros utcáiban az öntözőautók ismeretes felírásával azonos figyelmeztetést az újrendszerű hatalmas *pormentes szeméthyűjtő autók*on. Így kánikulában különösen okos figyelmeztetés. A járókelők érdeklődve néznek a kocsik után, de azután megelégszenek annyival, hogy a főváros el akarja tüntetni a régi szemetekocsikat és erre már meg is kezdődtek a kísérletek.

A *Nemzeti Újság* munkatársa felkereste *Salamon Géza* tanácsnokot és megkérte, ismertesse a gépesített köztisztaság újabb fejlődését. Milyen modern eszközökkel tartják tisztán a pesti utcát?

— A legnagyobb fejlődést az újrendszerű *pormentesített szeméthyűjtő autók* jelentik — mondotta a tanácsnok. — A gyakorlatban remekül beváltak, célszerűek és elsősorban az egészségügyi követelményeknek felelnek meg. Sajnos azonban, beszerzési költségük még mindig olyan magas, hogy általános bevezetéséről még le kell mondanunk. Egyelőre

csak kísérleteket folytatunk, erre a célra hat *pormentes szeméthyűjtő autót* szerztünk be és ezekből is mindössze négyet tartunk állandóan üzemben, mert még nincsen elegendő úgynevezett *egységes szeméthyűjtő tartányunk*. Enélkül pedig nem lehet teljes munkát végezni, mert *csak abból a házból vihetünk el az új kocsival hulladékot, ahol az állandóan ott tartott gyűjtőbe előre kiteszik a szeméte*t. Az új kocsikat a Belváros néhány utcájában és hogy a kísérlet egységes legyen, a periferiákon is bevezettük.

Csak hat utcában nincs porfelhős szeméthyűjtés

— *Összesen hat pesti utcát részesíthetünk eddig a pormentes szeméthordás előnyeiben*. Pedig az egész városra ráférne az újítás, hiszen Budapest igényei állandóan emelkednek. *A múlt év óta 200.000 négyzetméterrel növekedett a tisztításra szoruló terület*. Különösen *Zugló, Pasarét, Kelenföld* szaporodott számos új utcával.

Megnéztük az újrendszerű szemetekocsit és a többi seprő-, öntöző- és mosógépet a *Köztisztasági Hivatal Kun-utcai központi épületében*.

— Amikor munkában van — magyarázza mellettem *Balló Alfréd*, a hivatal igazgatója — a gépkocsivezetőn kívül két emberre van szükség a kezeléshez. Ezenkívül még három munkás segít a szeméthyűjtésnél. Az utóbbiak összehozzák a szeméthyűjtő tartányokat, amelyeket átadnak a másik két alkalmazottnak, akik azután az ürítő-szerkezetbe öntik a szeméte, anélkül, hogy a legkisebb piszok hullana ki, vagy por szállna fel. Természetesen azoknál a házaknál, ahol már használatban van a *pormentes szeméthyűjtő, elmarad a csemettyős ember* — mondta. — A korán munkába indulók és a hajnalban hazatérő lumpok a jövő fővárosában már nem hallják a szemetes figyelmeztető csemettyősét és a *pesti utca egyik jólismert alakja lesz ismét a múlté*.

Hatmillió pengőbe kerülne egész Budapesten ...

Az autó előnyeiről és a régi szemetekocsik kellemetlen kísérő jelenségeiről beszél ezután még *Balló* igazgató.

— Amíg a régi kocsikban 5000 liter szemét fért el, a *pormentes szeméthyűjtő 10.000 litert fogad magába*. Abban az esetben, ha az egész városban bevezetnék a szeméthyűjtő autókat, akkor a *200 lovas szemetekocsi helyett 38 autóra lenne szükség*, amihez viszont 150.000 szeméthyűjtő tartány tartozik. Minthogy

egy *pormentes szeméthyűjtő autó ára 45.000 pengő* s a tartányok darabja 28 pengő, így erre a célra közel *hatmillió pengőt kellene áldozni*, ez pedig olyan összeg, melyre most nem lehet fedezetet találni a köztisztasági hivatal hét és félmillió költségtetésében.

Naponta egy liter szemét minden pesti ember után

Néhány érdekes statisztikai adat tudunk meg a hivatal működéséről. *1600 utcát tisztít 1150 utcaseprő és összesen*

2500 munkása van a köztisztasági hivatalnak. Havazás idején természetesen ez a szám erősen növekszik s akkor több mint *tízezer alkalmi hólapátolót vesznek még fel*. Hatszáz ló húzza a régi szemetekocsikat, míg a gépesített köztisztaságot *80 autó és gép képviseli*. Nyolc méter hosszú a *pestszentlőrinci szemétevasút*, amelynek 110 kocsiját három gőzmozdony vonatja. A nyári locsoláshoz *1.440.000 köbméter vizet használnak fel*. A számítások szerint minden pesti ember naponta egy litert szeméte és így a *napi átlag egymillió liter hulladék*. Évenként egyedül a házszeméte 221.5 millió kilogram, az utcai szeméte 42 millió, a csarnoki hulladék 4 millió és összesen 228.5 millió kilogram az évi szeméte Budapestennek.

Megnézzük még a központi telep fészereit, javítóműhelyét, a munkások öltözők és mosdótermeit. Az öltöző olyan, mintha vívőteremben lennénk, kis szekrények sorakoznak egymás mellé s csupán az a különbség, hogy *deszka helyett vasból vannak*.

— A férgek miatt van erre szükség —
magyarázza *Balló Alfréd* és megnyugtat,
hogy a hivatal alkalmazottai nem-

csak az utcákat tartják rendben, de vigyáznak a saját ruhájukra és lakásukra is. *Csoportváltás után, tetőtől-talpig megmosakodnak az utcaseprők és más ruhát vesznek fel.*

Csöngettyü helyett fuvószenekar

Az udvaron időközben gyülekeznek a már megmosakodott munkások. A pesti utcáról jólismert egyenruhás emberek állványokat cipelnek ki a társalgóból, majd pillanatok alatt füzetek kerülnek elő.

Félkörben állnak fel és a karmester intésére megszólalnak a bombardók, a kürtök, sipok, fuvolák, klarinétok. S az öreg falak között felhangzik egy opera nagyária.

Mosolyogva hajolunk ki csodálkozva az ablakon.

— Ez is van nálunk — mosolyog az igazgató kérdő tekintetünkre. — Egészséges, jókedvű emberek, akik, ha leteszik kezükből a seprőt, lemosták az utca szennyét, *muzsikussá alakulnak át.* Karmesterük *John Antal*, egykori ezredkürtös szervezte meg a fuvószenekart, amelynek most hatvankét tagja van. Felváltva zenélnek, *az egyik csoport sepper, a másik muzsikál...* Játszanak klasszikusokat, moderneket és — *a karmester szerzeményeit!* Gyakran kapnak meghívásokat is különböző ünnepélyekre. térzenét adnak. Nemrégiben a *Nippon Társaság* hívta meg őket, hogy szerepeljenek műsorukon.

— Aztán mi az utcaseprő-induló? —
kérdzem az igazgatót.

Lenézünk a kitárt ablakon, *Balló Alfréd* int és már felhangzik:

— *Söprik a pápai utcát...*

Koroda Miklós.